

ekspertyzy

8
2022

Jak wiele osób w Polsce w ogóle **nie odkłada na emeryturę?**

Mężczyźni czy kobiety częściej odkładają na emeryturę?

Kto najczęściej w Polsce oszczędza **w ramach produktów długoterminowego oszczędzania?**

Jaki jest **związek wykształcenia** z instytucjonalnym **oszczędzaniem na emeryturę?**

Mieszkańcy jak dużych miejscowości **najczęściej odkładają na emeryturę** w ramach produktów długoterminowego oszczędzania?

ekspert@zo

Główne fakty:

Ponad połowa badanych (56%) deklaruje, że w ogóle **nie odkłada na emeryturę**

Mężczyźni częściej niż kobiety **oszczędzają na emeryturę**

Najczęściej w ramach produktów długoterminowego oszczędzania **na emeryturę pieniądze odkładają 40- i 50-latkowie**

Najczęściej z „instytucjonalnych” sposobów oszczędzania na emeryturę (np. IKZE, fundusze inwestycyjne, konta oszczędnościowe) korzystają osoby z wyższym wykształceniem

Na emeryturę w ramach produktów długoterminowego **oszczędzania oszczędzają najczęściej osoby ze średnich miast**

Oszczędzanie na emeryturę

Ponad połowa badanych (56%) deklaruje, że w ogóle nie odkłada pieniędzy na emeryturę (poza ZUS), z czego większość – 39.9% nie odkłada i w ogóle o tym nie myśli, a 16.7% nie odkłada, choć bardzo by chciało.

Najwięcej osób oszczędza na emeryturę w ramach konta oszczędnościowego – 24.4% osób. W dalszej kolejności 15.3% odkłada pieniądze „do skarpety”. W ramach produktów długoterminowego oszczędzania (PPK, IKZE, IKE, PPE) oszczędza 4.3% osób*, a inwestując samodzielnie 4.2% osób.

Wartość wskazuje raczej na brak świadomości, niż brak oszczędzania – statystyki osób oszczędzających w PPK nie są spójne z uzyskanymi deklaracjami w badaniu.

Oszczędzanie na emeryturę a płeć

Mężczyźni częściej niż kobiety oszczędzają na emeryturę odkładając pieniądze na konto oszczędnościowe (27.5% vs. 21.6%), w ramach produktów długoterminowego oszczędzania (5.4% vs. 3.3%) oraz w ramach inwestycji samodzielnych (4.7% vs. 3.8%). Kobiety nieco częściej niż mężczyźni deklarują, że nie oszczędzają na emeryturę i w ogóle się tym nie martwią (41.3% dla kobiet vs. 37.1% dla mężczyzn).

Oszczędzanie na emeryturę a wiek

W ramach produktów długoterminowego oszczędzania i samodzielnych inwestycji widać wyraźną różnicę pomiędzy czterdziesto- i pięćdziesięciolatkami a pozostałymi grupami wiekowymi (por. **WYKRES 1**). Na konto oszczędnościowe odkładają pieniądze najczęściej trzydziesto- i czterdziestolatkowie, a „do skarpety” odkładają pieniądze najczęściej osoby po 60. roku życia.

Im starsze osoby, tym zmniejsza się liczba osób, które nie odkładają i w ogóle się tym nie martwią, z wyjątkiem osób po 60. roku życia (por. **WYKRES 2**).

Oszczędzanie na emeryturę a wykształcenie

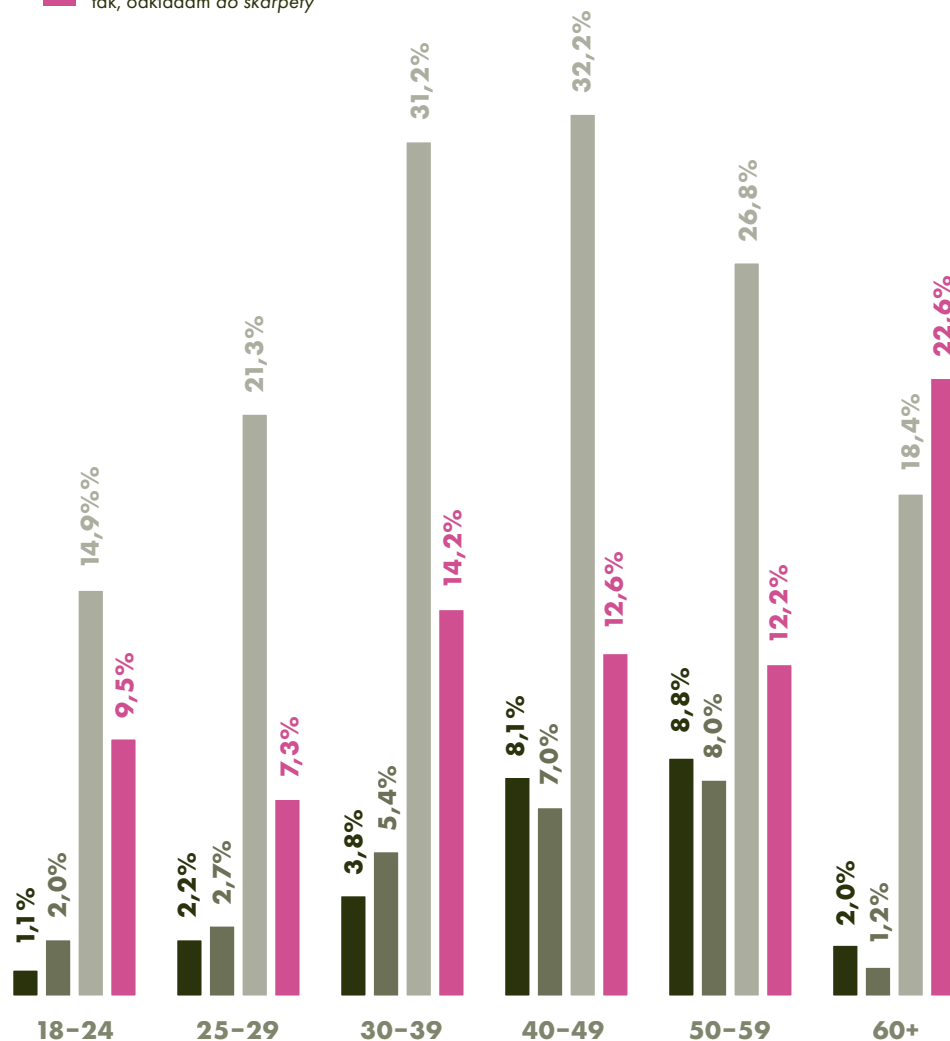
Wraz ze wzrostem wykształcenia wzrasta liczba osób, które odkładają pieniądze na emeryturę w ramach produktów długoterminowego oszczędzania, inwestują samodzielnie lub odkładają pieniądze na konto oszczędnościowe (por. **WYKRES 3**).

WYKRES 1

Odsetek respondentów oszczędzających na emeryturę w różnych formach w zależności od wieku.

- tak, odkładam w ramach produktów długoterminowego oszczędzania (PPK, IKZE, IKE, PPE)
- tak, inwestuję samodzielnie (np. w papiery wartościowe, fundusze inwestycyjne, nieruchomości)
- tak, odkładam na konto oszczędnościowe
- tak, odkładam do skarpety

Im wyższe wykształcenie tym maleje również liczba osób, które nie oszczędzają na emeryturę w ogóle i się tym nie martwią (por. **WYKRES 4**).

Oszczędzanie na emeryturę a miejsce zamieszkania

Na emeryturę w ramach produktów długoterminowego oszczędzania dwa razy częściej oszczędzają mieszkańcy średnich miast między 50 a 200 tysięcy mieszkańców (9.7%) niż mieszkańcy dużych miast powyżej 200 tysięcy mieszkańców (4.1%) oraz mieszkańcy małych miast do 50 tysięcy mieszkańców (4.4%). Na wsi w ramach tego typu produktów oszczędza tylko 1.9% osób.

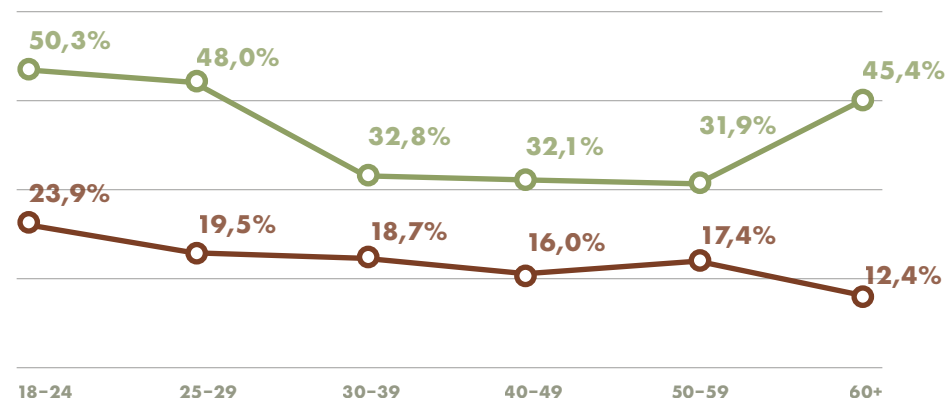
Samodzielnie inwestują najczęściej mieszkańcy wsi (5.7%), a najrzadziej mieszkańcy średnich i dużych miast – średnio 2.5%. Na koncie oszczędnościowym na emeryturę oszczędzają najczęściej mieszkańcy dużych miast (30.3%) i wsi (25.7%), a najrzadziej mieszkańcy średnich miast (18.9%). Oszczędności na emeryturę „do skarpety” wkładają najczęściej mieszkańcy wsi (17.5%) oraz średnich miast (17%), a najrzadziej mieszkańcy dużych miast (11.8%).

W ogóle nie oszczędzają na emeryturę i się tym nie martwią najczęściej osoby z dużych miast (42.1%) i małych miast (40.2%). W dalszej kolejności mieszkańcy średnich miast (38.6%) oraz mieszkańcy wsi (37.7%).

WYKRES 2

Odsetek respondentów nieodkładających na emeryturę w zależności od wieku.

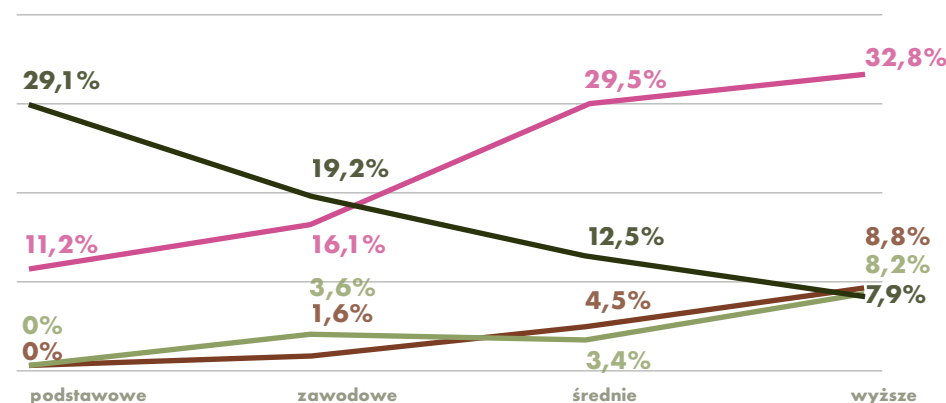
- nie odkładam, choć chciałbym, chciałabym
- nie odkładam i w ogóle o tym nie myślę

WYKRES 3

Odsetek respondentów odkładających na emeryturę w różnych formach w zależności od wykształcenia.

- tak, odkładam w ramach produktów długoterminowego oszczędzania (PPK, IKZE, IKE, PPE)
- tak, odkładam na konto oszczędnościowe
- tak, inwestuję samodzielnie (np. w papiery wartościowe, fundusze inwestycyjne, nieruchomości)
- tak, odkładam do skarpety

Oszczędzanie na emeryturę a liczba osób w gospodarstwie domowym

W ramach produktów długoterminowego oszczędzania znacząco częściej na emeryturę oszczędzają osoby z gospodarstw domowych, w których są 4 osoby (12.2%) niż np. osoby z jednoosobowych gospodarstw domowych (1.4%) lub dwu-, trzyosobowych gospodarstw (średnio 4.3%). Im mniejsza liczba osób w gospodarstwie tym częściej pieniądze na emeryturę odkładane są „do skarpety” – 14.8% dla gospodarstw jednoosobowych vs. 9.8% dla gospodarstw z 5 i więcej osobami.

Oszczędzanie na emeryturę a związki

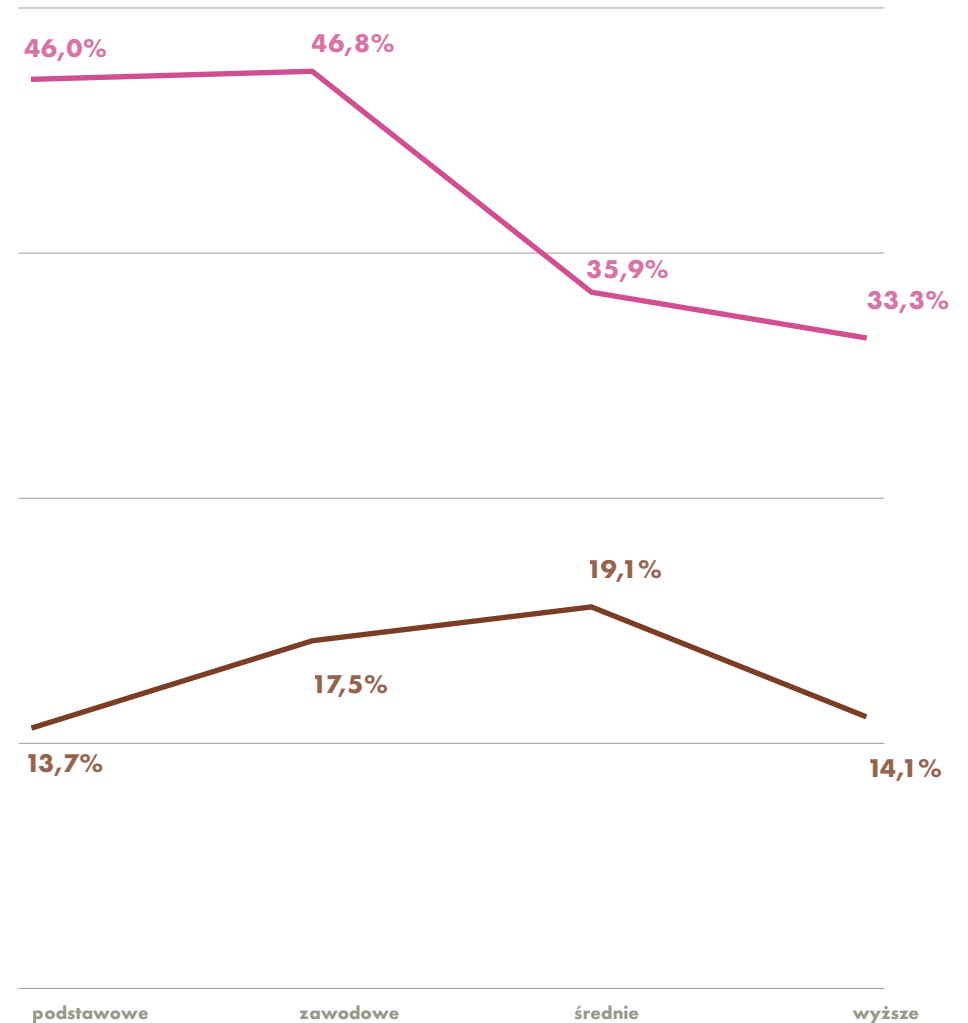
Osoby żyjące w związkach i rozwiedzione częściej odkładają na emeryturę w ramach produktów długoterminowego oszczędzania – średnio 5.4%. Jednocześnie tylko 2.6% singli/singielek odkłada pieniądze na emeryturę w ramach tego typu produktów. Osoby żyjące w związkach najrzadziej deklarują, że nie odkładają na emeryturę i się tym nie martwią. Jednocześnie taką postawę wykazuje 42.9% osób po rozwodzie, 43.6% singli/singielek i co drugi wdowiec/wdowa (49.7%).

WYKRES 4

Odsetek respondentów nieodkładających na emeryturę w zależności od wykształcenia.

- nie odkładam, choć chciałbym, chciałabym
- nie odkładam i w ogóle o tym nie myślę

Komentarz socjologiczny

Oszczędzanie na emeryturę jest silnie związane z wiekiem. Im jesteśmy starsi, tym częściej myślimy o emeryturze, tym bardziej zdajemy sobie sprawę z tego, że emerytura wypłacana z ZUS może być niewystarczająca i tym częściej korzystamy z różnych sposobów oszczędzania na emeryturę. Tymczasem powszechnie wiadomo, że im wcześniej zaczniemy oszczędzać na emeryturę, tym większa szansa na to, że będziemy mogli na niej godnie żyć.

Niemniej wśród osób, które odkładają pieniądze na emeryturę, niezależnie od wieku (z wyjątkiem osób najstarszych) dominuje odkładanie pieniędzy na konto oszczędnościowe. Polki i Polacy wykazują się również pewnego rodzaju „tradycjonalizmem”, oszczędzając na emeryturę poprzez trzymanie pieniędzy w przysłowiowej „skarpecie”, który to sposób oszczędzania nadal (we wszystkich grupach wiekowych) jest bardziej popularny niż zinstytucjonalizowane, profesjonalne sposoby oszczędzania długoterminowego albo samodzielne inwestowanie np. w fundusze inwestycyjne. Oszczędzanie do „skarpety” jest wyraźnie skorelowane z poziomem wykształcenia – im wyższe, tym liczba osób oszczędzających w ten sposób wyraźnie spada. Można wnioskować, że wyższe wykształcenie wiąże się z większą wiedzą na temat finansów i tym samym wyższą świadomością tego, że odkładanie pieniędzy na emeryturę do „skarpety” jest bardzo ryzykowne.

dr Tomasz Sobierajski

Badanie „Oszczędzanie i oszczędzanie na emeryturę” zostało przeprowadzone przez IPSOS na zlecenie IGTE w dniach od 7 do 11 kwietnia 2022 roku metodą CAPI na reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski powyżej 15. roku życia.

Izba Gospodarcza

Towarzystw Emerytalnych to założona w 1999 roku organizacja samorządu gospodarczego reprezentująca branżę Powszechnych Towarzystw Emerytalnych, instytucji zarządzających Otwartymi Funduszami Emerytalnymi oraz Dobrowolnymi Funduszami Emerytalnymi. Izba zrzesza 9 towarzystw reprezentujących interesy około 15 mln swoich klientów. Członkowie Izby zarządzają aktywami o wartości około 140 mld złotych, które inwestują głównie w polską gospodarkę. IGTE prowadzi działania wspierające tworzenie legislacji sprzyjającej efektywnemu systemowi emerytalnemu, rozwija wiedzę ekspercką w zakresie zabezpieczenia emerytalnego i rynku kapitałowego, buduje relacje z interesariuszami, przekazuje wyniki swoich prac opinii społecznej oraz podejmuje inicjatywy edukacyjne.

1999
rok założenia

9
towarzystw

ok. 15 mln
klientów

ok. 140 mld zł
aktywów